

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 M

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Klimaatfonds voor het jaar 2026

Nr. 4

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 18 december 2025

De vaste commissie voor Klimaat en Groene Groei, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 2 oktober 2025 voorgelegd aan de Minister van Klimaat en Groene Groei. Bij brief van 16 december 2025 zijn ze door de Minister van Klimaat en Groene Groei beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Kröger

De griffier van de commissie,
Nava

Vragen en antwoorden

1

Hoeveel middelen uit het Klimaatfonds zijn nog niet gereserveerd? Kunt u een overzicht geven van de beschikbare middelen per perceel (in miljoenen euro's)?

Antwoord

De middelen in het Klimaatfonds (KF) worden onderverdeeld in drie categorieën: toekenningen, toekenningen onder voorwaarden en reserveringen. Alleen de middelen die zijn toegekend zijn overgeheveld naar departementale begrotingen en zijn niet meer beschikbaar in het KF. Tabel 5 geeft een overzicht van de toekenningen, toekenningen onder voorwaarden, reserveringen en vrije ruimte per perceel. In het voorjaar is bij aanvang van het Meerjarenprogramma 2027 (MJP27) de totale vrije ruimte € 13.756 mln, waarvan € 13.513 mln in Kernenergie, € 218 mln in Vroege fase opschaling, € 23 mln in Energie-infrastructuur en € 1,5 mln in Verduurzaming Industrie¹. De vrije ruimte is exclusief reserveringen en toekenningen onder voorwaarde.

Tabel 5 – overzicht per perceel

MJP 2026 (bedragen in € mln)	Toeken- ningen	Toeken- ningen onder voorwaarden	Reserve- ringen	Vrije ruimte voor aanvang MJP27
Klimaatfonds totaal	5.036	4.620	3.008	13.756
1. Kernenergie	219	0	2	13.513
2. CO ₂ -vrije gascentrales	780	0	0	0
3. Energie-infrastructuur	806	998	459	22
4. Vroege fase opschaling	885	2.634	843	218
5. Verduurzaming industrie	874	842	1.703	1,5
6. Gebouwde omgeving	1.472	145	0	0
7. Onverdeeld	0	0	0	0

2

Hoeveel middelen in het perceel kernenergie zijn er nog beschikbaar en hoeveel middelen zijn gereserveerd of uitgegeven?

Antwoord

In het Klimaatfonds worden middelen niet direct uitgegeven aan maatregelen maar overgeheveld naar het desbetreffende departement. Uitgaven op het fonds zijn daarom uitsluitend overheveling/ toekenningen naar departementale begrotingen. Sinds 2023 is er in totaal € 558 mln toegekend/overgeheveld uit het perceel Kernenergie naar departementale begrotingen, waarvan € 219 mln in het MJP26². Daarnaast is € 2 mln gereserveerd voor de Nuclear Academy. De beschikbare vrije ruimte in het perceel Kernenergie bedraagt bij aanvang van het MJP27 € 13.513 mln.

3

Hoeveel middelen zijn er binnen het perceel Verduurzaming industrie nog beschikbaar voor maatwerkafspraken gegeven dat 2 miljard euro is gereserveerd voor de maatwerkafpraak met Tata Steel?

Antwoord

¹ Voor een overzicht per perceel zie Meerjarenprogramma Klimaatfonds 2026 | Rapport | Rijksoverheid.nl

² Voor een overzicht per toegekende maatregel zie bijlage 1 van Klimaatfonds begroting Memorie van toelichting.

Binnen het Klimaatfonds is € 934 mln gereserveerd voor de maatwerkafpraak met Tata Steel Nederland (TSN). Daarnaast zijn in het voorjaar van 2024 middelen op de Aanvullende Post (AP), die bedoeld waren voor hogere SDE++-openstellingen in 2024 en 2025, aanvullend gereserveerd voor de maatwerkafpraak van TSN. Dit betrof een bedrag van € 1.142 mln. Vanwege hoge energieprijzen hoefde niet het volledige budget op de AP ingezet te worden voor de openstellingen van de SDE++ in 2024 en 2025. De SDE++ is in die jaren voor respectievelijk € 11,5 mld en € 8 mld opengesteld. In totaal is daarmee € 2.076 mln gereserveerd voor de maatwerkafpraak Tata.

Vanwege prudentie is een kleine marge aangehouden bovenop de € 2 mld, dit kan onder andere benodigd zijn voor uitvoerings- en implementatiekosten.

Naast de gereserveerde middelen voor Tata Steel is er nog € 511 mln binnen het perceel Verduurzaming industrie van het Klimaatfonds gereserveerd voor andere maatwerkafspraken. Om een actueel overzicht te bieden na het tekenen van de Joint Letter of Intent (JLoI) met Tata Steel vindt u onderstaand een tabel met de stand van alle resterende middelen binnen het Klimaatfondisperceel Verduurzaming industrie, waaronder die voor maatwerkafspraken. Deze middelen zijn allen reeds gereserveerd voor de genoemde budgetten. De vrije ruimte in het perceel bedraagt € 1,5 mln.

Tabel 6 – reserveringen binnen perceel Verduurzaming Industrie

Maatregel perceel Verduurzaming Industrie	Reserveringen (x € 1 mln)
Reservering Maatwerk Afval verbranding installaties	147,5
Reservering Maatwerk	257,9
Reservering Maatwerk (ophoging met aanvullende voorwaarden)	75,4
Reservering Maatwerk Cosun	30
Totaal restant maatwerk afspraken (excl. TSN)	511
Reservering Maatwerk TSN	934,5
Aramis (volloop)	662
Energiebesparing mkb: Energiebesparingsfonds mkb	100
Intensivering DEI+	100
NIKI	177,8
Energiebesparing mkb: Uitbreiding ontzorgingsprogramma	25
Energiebesparing mkb: Duurzaamheidsleningen mkb	15
Ondersteuning cluster 6	20,4
Vrije ruimte	1,5
Totale reserveringen (incl. restant maatwerk afspraken)	2.547

4

Wat zijn de consequenties voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving, van het opdrogen van het beschikbare budget op artikel 6 naar nihil vanaf 2028? Wat en hoeveel middelen zijn er nodig om de komende jaren voldoende beschikbaar budget op de begroting te krijgen?

Antwoord

Voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving is via het Klimaatfonds ruim € 7 mld beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn na meerdere besluitvormingsrondes vrijwel volledig overgeheveld naar departementale begrotingen en worden de komende jaren ingezet. Er resteert nog € 145 mln in het Klimaatfonds voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Dit bedrag is gereserveerd voor inzet voor de Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE). Dat betekent dat nieuwe voorstellen voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving in beginsel geen middelen krijgen uit het Klimaatfonds.

Momenteel wordt ten behoeve van de aankomende formatie onderzocht hoeveel aanvullende middelen de komende jaren nodig zijn voor de

verduurzaming van de gebouwde omgeving. De uitkomsten van dit onderzoek zullen met de Tweede Kamer worden gedeeld.